

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

KERKENBELEIDSPLAN

GEMEENTE LEDEGEM

MAART 2025

**PROVINCIE WEST-VLAANDEREN
GEMEENTE LEDEGEM**

KERKENBELEIDSPLAN

De ontwerper

Gemeentebestuur Ledegem
Rollegemstraat 132
8880 Ledegem
Tel. 056/89 48 00
vergunningen@ledegem.be

Auteur

Eveline Vandenbogaerde

Contact

Rollegemstraat 132
8880 Ledegem
+32 56 894 863
eveline.vandenbogaerde@ledegem.be
www.ledegem.be

Datum

Maart 2025

Gezien en goedgekeurd door de bisschop van het bisdom Brugge op 29 april 2025.

Lodewijk Aerts
Bisschop bisdom Brugge

Gezien en goedgekeurd door de gemeenteraad in vergadering van 8 mei 2025.

Op bevel,

Marijn De Vos
Algemeen directeur

Bart Dochy
Burgemeester-voorzitter

INHOUDSTAFEL

1. Inleiding	7
2. Situering kerkgebouwen	9
2.1. Situering	9
2.2. Kerken in Ledegem	10
3. Fiche per kerkgebouw	10
3.1. Algemeen	10
3.2. Sint-Petruskerk te Ledegem	11
3.2.1. Identificatie	11
3.2.2. Beschrijving	12
3.2.2.1. Cultuurhistorische waarde	12
3.2.2.2. Architecturale mogelijkheden	14
3.2.2.3. Bouwfysische toestand	16
3.2.2.4. Voorzieningen.....	16
3.2.2.5. Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	16
3.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	16
3.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	19
3.3. Sint-Jan-Baptistkerk te Rollegem-Kapelle.....	21
3.3.1. Identificatie	21
3.3.2. Beschrijving	21
3.3.2.1. Cultuurhistorische waarde	22
3.3.2.2. Architecturale mogelijkheden	24
3.3.2.3. Bouwfysische toestand	27
3.3.2.4. Voorzieningen.....	27
3.3.2.5. Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	27
3.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	27
3.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	29
3.4. Sint-Eligiuskerk te Sint-Eloois-Winkel	30
3.4.1. Identificatie	30
3.4.2. Beschrijving	31
3.4.2.1. Cultuurhistorische waarde	31
3.4.2.2. Architecturale mogelijkheden	33
3.4.2.3. Bouwfysische toestand	35
3.4.2.4. Voorzieningen.....	36
3.4.2.5. Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	36
3.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	36
3.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	38
4. Naar een toekomstvisie	39
4.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	39

4.2.	Plan van aanpak hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht	39
4.2.1.	Het oprichten van een werkgroep.....	40
4.2.2.	Het opstarten van een participatietraject.....	40
4.2.3.	De haalbaarheid van een idee bekijken.	41
4.2.4.	Het uitvoeren van het plan.....	41
5.	Besluit.....	42

FIGUREN

Figuur 1: Situering kerken in Ledegem	9
Figuur 2: Sint-Petrus te Ledegem	10
Figuur 3: Sint-Jan-Baptist te Rollegem-Kapelle	10
Figuur 4: Sint-Eligius te Sint-Eloois-Winkel	10
Figuur 5: uittreksel uit de startnota van het RUP Centrum Oost	19

1. Inleiding

Elke gemeente moet een actueel kerkenbeleidsplan opmaken. Dat is zo bepaald in het artikel 33/2 van het erediensdecreet van 7 mei 2004.

- 'Actueel' betekent dat het kerkenbeleidsplan niet ouder is dan zes maanden bij indiening van de meerjarenplanning van de kerkfabrieken (uiterlijk zes maanden na installatie van de nieuwe gemeenteraad).
- 'Goedgekeurd' betekent ondertekend door de bisschop en vastgelegd in een gemeenteraadsbesluit met de nieuwe gemeenteraad. Als gemeente beschik je ten laatste op 1 juni 2025 over het plan.

Enkel met een actueel kerkenbeleidsplan kan je beroep doen op subsidies voor niet-beschermde kerken van het agentschap Binnenlands Bestuur en voor beschermde kerken van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Om in aanmerking te komen voor een verhoogde erfgoedpremie van 60% moet een rooms-katholiek erediensgebouw beschermd als monument in het actuele kerkenbeleidsplan aangeduid zijn voor een ruimer gebruik dan louter de eredienst. Dit kan gaan om valorisatie, medegebruik, nevenbestemming of herbestemming. Wordt het erediensgebouw uitsluitend gebruikt voor de eredienst? Dan geldt het basispremiepercentage van 40%. Ook dossiers die op de wachtlijst staan voor een premie moeten sinds 1 januari 2017 een kerkenbeleidsplan kunnen voorleggen om aanspraak te maken op de premie.

Een kerkenbeleidsplan legt de toekomstvisie vast van elke parochiekerk binnen de gemeente. Een sterk onderbouwd en gedragen kerkenbeleidsplan vormt de vertrekbasis voor de zoektocht naar een goede invulling.

Het kerkenbeleidsplan bevat minstens:

- een beschrijving van de betrokken kerken, met hun cultuurhistorische waarde, hun beschermingsstatuut en hun bouwfysische toestand.
- informatie over de eigendomstoestand.
- de situering van elke kerk in zijn ruimtelijke omgeving.
- een beschrijving van het actuele gebruik en de actuele functie van de betrokken kerken.
- een onderbouwde visie op het toekomstige gebruik en de toekomstige functie van de betrokken kerken, inclusief een plan van aanpak over de wijze waarop de toekomstige invulling (eredienst, valorisatie, medegebruik, neven- en herbestemming) kan worden gerealiseerd.

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Ledegem:

- De Sint-Petruskerk, Plaats 5, 8880 Ledegem.
- De Sint-Jan-Baptistkerk is gelegen op Sint-Jansplein 17, 8880 Rollegem-Kapelle.
- De Sint-Eligiuskerk is gelegen op Kerkplein 1+, 8880 Sint-Eloois-Winkel.

De stuurgroep bestaat voor het kerkenbeleidsplan van 2025 uit:

1. de pastorale werkgroep:

- Carlos Casteleyn, voorzitter centraal kerkbestuur en voorzitter van de stuurgroep;
- Frederik Tack, lid van de kerkfabriek van Ledegem
- Patrick Cokelaere, voorzitter van de kerkfabriek Sint-Pieter Ledegem;
- Eddy Lagae, administrator
- Els Delie, dekenaal-assistent
- Kaat Messiaen, lid van de kerkfabriek van Rollegem-Kapelle
- Paula Devriendt, lid van de kerkfabriek van Rollegem-Kapelle
- Jan Debooserie, lid van de kerkfabriek van Sint-Eloois-Winkel

2. de burgerlijke werkgroep:

- Bart Dochy, burgemeester Ledegem;
- Wally Corneillie, schepen Ledegem;
- Greta Vandeputte, schepen Ledegem

- Eveline Vandenbogaerde, extern deskundige en coördinator
- Anne-Lore Decrock, omgevingsambtenaar

Volgende stappen werden ondernomen om te komen tot het kerkenbeleidsplan van 2020 van de gemeente Ledegem:

- Op 3 oktober 2016 werd een eerste overleg georganiseerd tussen de kerkraden, de federale stuurgroep en de gemeente Ledegem. De reden van opmaak wordt besproken alsook een voorstel tot plan van aanpak.
- Op 13 februari 2017 werd een tweede overleg georganiseerd. Er werd een toelichting gegeven door Jonas Danckers van CRKC m.b.t. de inhoud en vormvereisten van een kerkenbeleidsplan.
- Op 21 maart 2017 werd de infovergadering omtrent de toekomst van de parochiekerken West-Vlaanderen bijgewoond door Eveline Vandenbogaerde.
- Op 4 april kwam de kerkraad van Sint-Eligius samen om een aanzet te geven aan het kerkenbeleidsplan.
- Op 2 mei werd een overleg georganiseerd met de stuurgroep met als agendapunt het bepalen van de toekomstvisie van de kerken.
- Op 10 mei 2017 werd een derde overleg georganiseerd tussen de kerkraden, de federale stuurgroep en de gemeente Ledegem. Op het overleg wordt de stand van zaken van het kerkenbeleidsplan overlopen.
- Op 4 juni vond de Open Kerkendag plaats. De 3 parochiekerken van Ledegem lieten buurtbewoners nadenken over de toekomstige bestemmingen van de kerken. In elke kerk werd er een biechtstoel omgedoopt tot ideeënstoel. Er is ruimte gemaakt zodat mensen in alle vrijheid hun ideeën kunnen geven over de toekomst van de drie kerkgebouwen.
- Op 27 juni 2017 werd een overleg met een delegatie van de kerkraden en de stuurgroep georganiseerd.
- Op 23 en 24 september 2017 werden in de Sint-Pieterskerk de mogelijke toekomstige bestemmingen voorgesteld en toegelicht. De inwoners van Ledegem kunnen suggesties doen.
- Op 18 oktober 2017 werd een overleg georganiseerd tussen de kerkraden, de federale stuurgroep en de gemeente Ledegem.
- Op 20 maart 2019 werd een overleg georganiseerd met de stuurgroep en de gemeente Ledegem.
- Op 10 april 2019 werd het voorstel van kerkenbeleidsplan opgestuurd aan Jonas Danckers. Op 18 april 2019 hebben we feedback ontvangen.
- Op 16 januari 2020 werd het kerkenbeleidsplan goedgekeurd door de bisschop van het bisdom Brugge.
- Op 13 februari 2020 werd het kerkenbeleidsplan goedgekeurd door de gemeenteraad van Ledegem.

Volgende stappen werden ondernomen om te komen tot het kerkenbeleidsplan van 2025 van de gemeente Ledegem:

- Op 16 december 2024 werd het kerkenbeleidsplan besproken op de bijeenkomst van de kerkfabrieken.
- 13 januari 2025 samenkomst van de pastorale werkgroep met de schepen van de kerkfabrieken.
- Op 13 februari 2025 werd een overleg georganiseerd met het college van burgemeester en schepenen, Eveline Vandenbogaerde en Anne-Lore Decrock omtrent de opstart van het kerkenbeleidsplan 2025.
- Op 10 maart 2025 werd het kerkenbeleidsplan besproken op de bijeenkomst van het centraal kerkbestuur.
- Op 1 april 2025 komt de stuurgroep voor een eerste keer samen. Het kerkenbeleidsplan van 2020 werd ondertussen herwerkt naar een geüpdatete versie. Het herwerkte document wordt overlopen. De visie voor de toekomst van de kerken wordt besproken.
- Op 7 april 2025 komt de stuurgroep voor een tweede keer samen. De voortgang van het kerkenbeleidsplan wordt besproken.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Ledegem, het centraal kerkbestuur van Ledegem en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van het bisdom Brugge op 29 april 2025;
- door de gemeenteraad van de gemeente Ledegem op 8 mei 2025.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

2. Situering kerkgebouwen

2.1. Situering

Ledegem is gelegen in het zuiden van de provincie West-Vlaanderen. Het is samengesteld uit drie deelgemeenten, nl. Ledegem, Rollegem-Kapelle en Sint-Eloois-Winkel.

Figuur 1: Situering kerken in Ledegem

2.2. Kerken in Ledegem

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Ledegem:

- De Sint-Petruskerk is gelegen op Plaats 5 te 8880 Ledegem.
- De Sint-Jan-Baptistkerk is gelegen op Sint-Jansplein 17 te 8880 Rollegem-Kapelle.
- De Sint-Eligiuskerk is gelegen op Kerkplein 1+ te 8880 Sint-Eloois-Winkel.

Figuur 2: Sint-Petrus te Ledegem

Figuur 3: Sint-Jan-Baptist te Rollegem-Kapelle

Figuur 4: Sint-Eligius te Sint-Eloois-Winkel

3. Fiche per kerkgebouw

3.1. Algemeen

Op 14 mei 2000 werd de Federatie Ledegem opgericht. Dit werd een samenwerking tussen de drie bestaande parochies van de gemeente Ledegem. Door een decreet van de bisschop werd in de gemeente Ledegem op 10 mei 2015 de 'Pastorale

Eenheid Heilige Damiaan Ledegem' opgericht. Dit betekent concreet één nieuwe gemeenschap waarbinnen de christenen samen hun geloof vieren en uitdragen.

De 'Pastorale Eenheid Heilige Damiaan Ledegem' bestaat uit drie lokale gemeenschappen:

- Parochie Sint-Petrus (Ledegem)
- Parochie Sint-Jan-Baptist (Rollegem-Kapelle)
- Parochie Sint-Elooi -Eligius (Sint-Eloois-Winkel)

De algemene contactgegevens voor de pastorale eenheid zijn:

Ter Beursplein 1 - 8870 IZEGEM

3.2. Sint-Petruskerk te Ledegem

3.2.1. Identificatie

Naam: Sint-Petruskerk/Sint-Pieter in de Bandenkerk

Geografische ligging: Plaats 5 te 8880 Ledegem

Kadastrale ligging: Afdeling LEDEGEM 1 AFD/LEDEGEM Sectie D Nr. 0360Capakey: 36010D0360/00_000

Provincie: provincie West-Vlaanderen

Oppervlakte perceel: 1076.00m²

Plaats in kerkelijke structuur

Bisdom: bisdom Brugge

Dekenaat: Roeselare-Izegem

Parochie: Sint-Petrus - Ledegem

Eigenaar: gemeente Ledegem, Rollegemstraat 132, 8880 Ledegem

Bescherming(en)

De parochiekerk Sint-Petrus is aangeduid als beschermd monument: (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/14565>)

Deze bescherming is geldig sinds 23 juli 1993.

De parochiekerk is opgenomen omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde. In casu de historisch-artistieke waarde: als goed voorbeeld van een bedehuis in een zuivere 18de-eeuwse classicerende stijl, gebouwd in één korte periode van 1764-1771.

De bescherming van de Sint-Petruskerk is de omvattende bescherming van de orgel van de kerk Sint-Petrus. De auteur van het oorspronkelijke instrument van circa 1830 is Pierre van Peteghem (Gent). In 1922 of kort ervoor werd het orgel totaal gerenoveerd door Jules Anneessens (Menen). Van het Van Peteghem-orgel rest enkel de façade van de oude kast (met nieuwe sierpijpen) en het sierfrontje in de doksaalbalustrade, alsook 1 register (Bourdon); al het overige is van Jules Anneessens. Onderhoud: P. Andriessen (Menen). Algehele revisie in 2010 (met onderhoudspremie van het Vlaams Gewest).

De parochiekerk Sint-Petrus is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed:

(<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/150544>).

De vaststelling is geldig sinds 14 mei 2024.

3.2.2. Beschrijving

3.2.2.1. Cultuurhistorische waarde

De oudste vermelding van de kerk dateert van 1149. Ze viel onder het patronaat van de Sint-Maartensabdij van Doornik, tot aan de Franse Revolutie. De kerk brandde af in 1763.

Van 1764 tot 1771 werd een nieuwe driebeukige hallenkerk met W-toren gebouwd. Naar het oostwesten georiënteerd bedehuis, omringd door plantsoen met leilinden ten oosten, en parking. Ommuurd en beboomd kerkhof opgeruimd in 1950-1951. Links en rechts van het oostelijk portaal, gedenksteden voor de gesneuvelden van beide Wereldoorlogen. Tegen de

noordelijke zijgevel gedenksteen J.-A. Vander Mersch, schepen en kerkmeester (Moorsele 1778-Ledegem 1849) en diens vrouw A.-J. Herman.

Classicistische pseudo-basilicale kerk met ingebouwde oosttoren, in 1764-1771 opgericht naar ontwerp van bouwmeester J.-B. Simoens (Gent). Voorgevel en portaal aan de oostzijde, op uitdrukkelijke vraag van Robbrecht de Moerman, heer van Ledegem, die samen met de Sint-Maartensabdij van Doornik, geestelijk tiendheffer, één van de belangrijkste financiers was, en tegenover de kerkingang een niet gerealiseerd kasteel zou bouwen. In 1920 herstelling van de oorlogsschade aan de daken door architect A. De Pauw (Brugge). In 1993-1994 consolidatiewerken aan de gewelven en schilderwerken; in 1998-1999 restauratie van daken, gevels, glas in lood en meubilair onder leiding van architect R. Berteloot (Gent).

De plattegrond ontvouwt: een driebeukig schip van zeven traveeën met ingebouwde oosttoren; koor van één rechte travee met driezijdige sluiting; aanpalende noordwestelijke en zuidwestelijke sacristie.

Verankerde rode baksteenbouw met gebruik van Atrechtse zandsteen voor de gemarkeerde sokkel, vensteromlijstingen van de oostgevel, hoeksteunberen en hoeklisenen van de toren; tevens hergebruikte ijzerzandsteen voor de sokkel van de zuidwestelijke sacristie, het koor en de oostgevel. Afdekkend leien zadeldak met vier dakkapelletjes onder mank schilddakje. Torenhelm met ingesnoerde naaldspits, torenuurwerk met vier aangezichten onder geprofileerde druiplijst (1899, Michiels Mechelen).

Eenvoudige oostgevel met ingebouwde, licht vooruitspringende vierkante toren van vier ongelijke geledingen, gestut door op elkaar gestelde hoeksteunberen. Rondboogportaal op bordes van drie trappen; geprofileerde, geblokte omlijsting van arduin met bekronende gekorniste druiplijst op uitgelengde consoles; houten vleugel deur met in het bovenlicht ijzersmeedwerk met voorstelling van de sleutels van Sint-Pieter. Aansluitend rondboogvenster; stenen omlijsting met flankerende hoekblokken op neuten en geprofileerde druiplijst met gestrekte uiteinden. In de smalle derde geleding oculus in stenen omlijsting.

Bekronende vierkante klokkenverdieping met in de vier zijden rondbogige galmgaten. Zijbeuken onder natuurstenen afschuining, voorzien van ruime getoogde, omlijste vensters en oculi.

Zijgevels geritmeerd door middel van bakstenen steunberen en getoogde vensters met rol- en platte laag, en arduinen lekdrempel. Eronder in elke travee, keperboognisje, bestemd ofwel om er een kruisweg in te plaatsen, ofwel de wapens van de plaatselijke heer bij diens overlijden. Noordgevel met calvarie onder geprofileerde luifel. In het koor, vier getoogde vensters onder oculus in omlijsting van Atrechtse zandsteen, en blinde centrale koortravee met onderaan kleine nis.

Zuidwestelijke sacristie onder mank schilddak (leien), voorzien van twee getoogde vensteropeningen met hoekblokken van Atrechtse zandsteen en diefijzers. Analoge recent aangebouwde noordwestelijke sacristie.

Typisch sober bepleisterd laat 18de-eeuws interieur (1789) overkluisd met korfbogig gewelf in de middenbeuk en kruisgewelven in de zijbeuken. Verankerde rondbogige gordelbogen op arduinen consoles, versierd in de middenbeuk.

Scheibogen rustend op sinds 1898 ontleisterde Toscaanse zuilen van arduin met dito kapiteel en achthoekige basis, laatst genoemde beschilderd met blauwe olieverf. Boven de scheiboogarcade, een fries met stucwerk. Koor geritmeerd door middel van pilasters met Ionisch kapiteel. Gekorniste, geriemde vensters op neuten.

Meubilair: Schilderij "Engel bevrijdt de Heilige Petrus" uit 1927 (hoofdaltaar), schilderijen door B. Mioen voor noordelijk en zuidelijk zijaltaar, respectievelijk "Onze-Lieve-Vrouw met Kind schenkt de Rozenkrans aan de Heilige Dominicus Guzman" (1825) en "Opdracht van Maria in de tempel" (1826). Classicistische hoofd- en zijaltaren van marmer en gemarmerd hout. Hoofdaltaar met bekronende lijst met guirlandes en médaillon met voorstelling van 'God de Vader' met wereldbol.

Portiekvormige zijaltaren. Koorgestoelte uit het vierde kwart van de 18de eeuw met trofeeën en iconografie zie Oude Testament, médaillons met evangelisten en de wapenschilden van de familie Moerman d'Harlebeke en de Sint-Maartensabdij van Doornik. Rococopreekstoel uit het vierde kwart van de 18de eeuw, vervaardigd door Philips-Frans Nys; op de trap en de kuip médaillons met iconografie van de Heilige Petrus. Vier rococobiechtstoelen uit het vierde kwart van de 18de eeuw met

in het fronton cartouches met onder meer afbeelding van de Heilige Petrus. Orgel van circa 1925, vervaardigd door J. Anneessens (Menen).

Bron: De Gunsch A., Metdepenninghen C., Tansens A. & Vanneste P. 1999: Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Roeselare, Kanton Roeselare, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 17N1, Brussel - Turnhout.

Auteurs: De Gunsch, Ann; Metdepenninghen, Catheline; Tansens, Annick & Vanneste, Pol

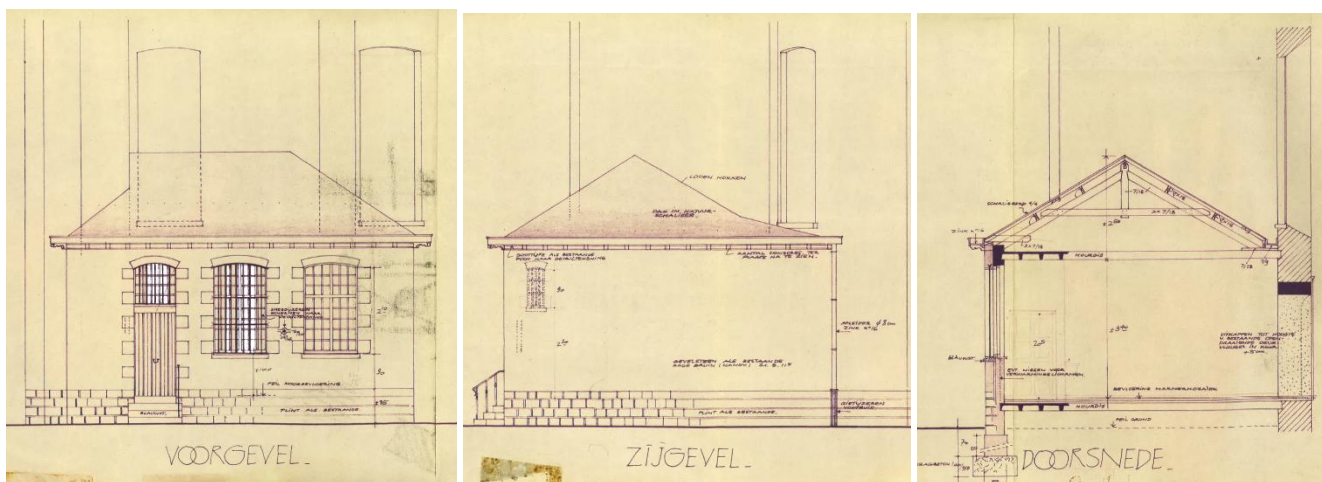
Datum tekst: 1999

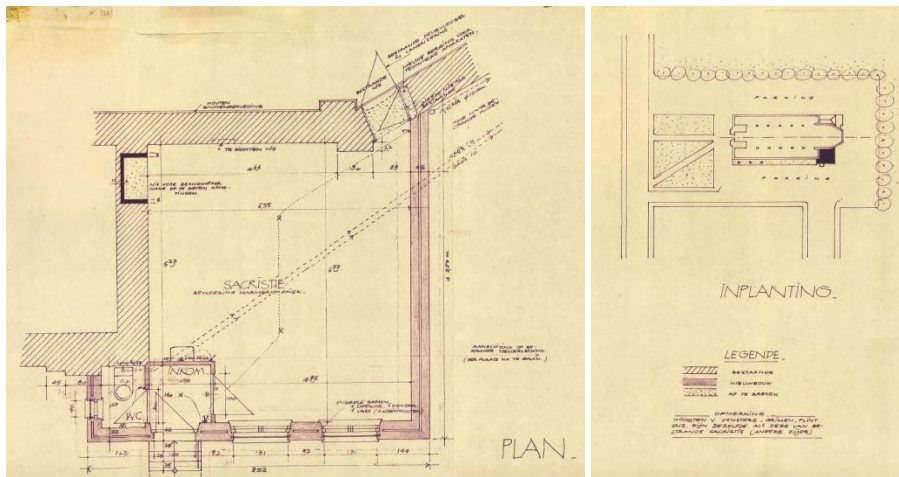

Op 31 mei 2008 werd een inventaris van het kerkmeubilair, de liturgische voorwerpen en de kunstvoorwerpen opgemaakt in opdracht van de kerkfabriek Sint-Pieter-in-de-banden. De inventaris wordt toegevoegd als bijlage.

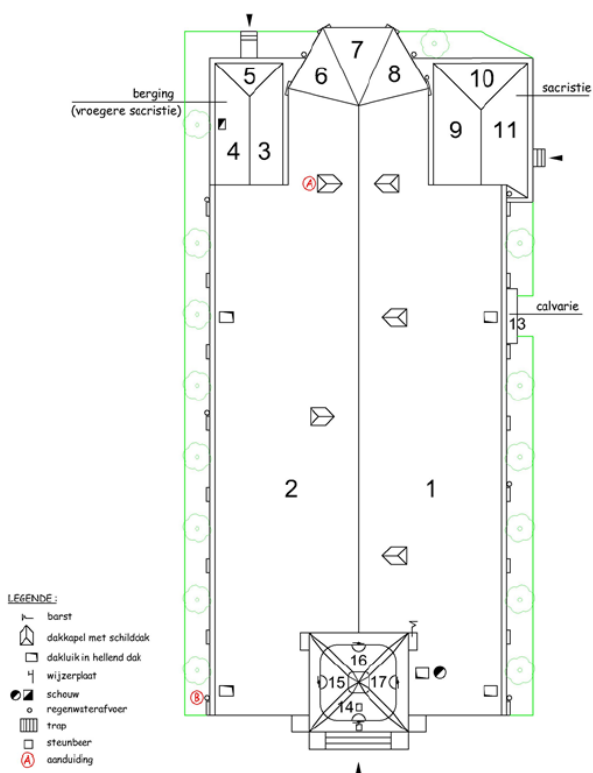
3.2.2.2. Architecturale mogelijkheden

Op 30 november 1964 werd een vergunning afgeleverd voor het bouwen van een sacristie. De plannen uit dit dossier worden hieronder toegevoegd. Plannen van de kerk zijn niet beschikbaar.

In het verslag van de Monumentenwacht werd een dakenplan toegevoegd. Het dakenplan vindt u hieronder toegevoegd.

De plattegrond bestaat uit een driebeukig schip van zeven traveeën met ingebouwde oosttoren. Het koor heeft één rechte travee met driezijdige sluiting met aanpalend een noordwestelijke en zuidwestelijke sacristie. De kerk kan intern ingedeeld worden in verschillende compartimenten. Het schip en de zijbeuken zijn opsplitsbaar. De sacristie en de voormalige sacristie

kunnen eveneens afzonderlijk worden gebruikt. De kerk wordt niet omringd door een kerkhof maar is wel beschermd als monument wat de uitbreidingsmogelijkheden beperkt.

Het bureau N² 't Kwadraat heeft een 3D laserscanning van de kerk van Ledegem uitgevoerd. Dit is te vinden op <https://www.youtube.com/watch?v=FlsyuNHct6Y>

3.2.2.3. *Bouwfysische toestand*

De bouwfysische toestand van de kerk is goed tot redelijk goed.
De kerk wordt goed onderhouden en goed opgevolgd.

De laatste inspectiedatum van de Monumentenwacht van West-Vlaanderen dateert van 23 januari 2024. De inspectie werd uitgevoerd door Bart Clicteur en Tracy Maenhout. Eerder inspecties werden uitgevoerd in 1999, 2005, 2009, 2012 en 2015 en 2019.

Het verslag van 2024 wordt in bijlage toegevoegd.

Via het verslag van de Monumentenwacht wordt getracht om zo consequent mogelijk de noodzakelijke herstelwerkzaamheden in te plannen en uit te voeren.

Op 31 januari 2019 en 7 februari 2019 werd eveneens een inspectie gedaan van het interieur van de kerk. De beschrijving van de voorwerpen moet toelaten om in de toekomst een toestandvergelijking te maken. Het verslag zit eveneens in bijlage.

3.2.2.4. *Voorzieningen*

Vul onderstaande tabel in met de huidige aanwezige voorzieningen in het kerkgebouw:

Sanitair	1 toilet en lavabo in de sacristie
Verwarming	Luchtverwarming op gas
Verlichting	Soort: LED
Keukenvoorzieningen	Spoelbak aanwezig
Audiosysteem	Aanwezig - werkt naar behoren
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Via hellende vlakken
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet Aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Niet Aanwezig

3.2.2.5. *Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)*

Beschrijf de gebeurde ingrepen of eventuele toekomstige kansen m.b.t. duurzaamheid per onderdeel in onderstaande tabel

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig
Regenwateropvang	Niet aanwezig
Dakisolatie	Niet aanwezig
Groendak	Niet aanwezig
Warmtepomp	Niet aanwezig
Warmtenet	Niet aanwezig
Windenergie	Niet aanwezig
Aquathermie	Niet aanwezig

3.2.3. *Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving*

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Ledegem is een landbouw- en woondorp. De Sint-Petruskerk staat aan de zuidelijke rand van de gemeente Ledegem aan de Heulebeek. De aaneengesloten bebouwing van Ledegem ontwikkelde zich volledig ten noorden van de Heulebeek, het gebied ten zuiden daarvan was erg moerassig en telde na 1850 enkele schaars verspreide boerderijen. Vandaag bevindt de bebouwing zich nog steeds grotendeels ten noorden van de Heulebeek.

Het huidige dorp is nog steeds smal aan de Menenstraat en de Plaats. Ten noorden daarvan waaiert het dorp driehoekig uit aan de Rollegemstraat, de Sint-Eloois-Winkelstraat en de Stationsstraat.

Ter hoogte van de Hugo Verriestlaan komt eenheidsbebouwing van arbeiderswoningen van het begin van de twintigste eeuw voor. Nieuwe verkavelingen en sociale woningbouw vanaf de jaren 1950 en 1960 komen voornamelijk ten oosten van de dorpskom voor en dit in de Cardijnlaan, de Oostlaan, de Guido Gezellelaan en de Stijn Steuvelslaan.

Recente inbreiding met villabouw en (sociale) woningbouw komt voor in de driehoek gevormd door de Hugo Verriestlaan, Rollegemstraat en de Sint-Eloois-Winkelstraat (cf. De Kempkens). In het uiterste noorden werden een aantal verkavelingen

met bijkomende wegenis vergund: de Amberlaan, Olmenlaan, Eikenlaan en Peereboomstraat. Ter hoogte van de Heulebeek en westelijk van de kerk bevindt zich de nieuwe verkaveling Heulebeekstraat.

Voorts heeft Ledegem nog zijn sterk landelijk en open karakter behouden.

In de directe nabijheid van de kerk komen een aantal kleinschalige handelszaken en diensten voor zoals een bakker en een bank. Er bevinden zich ook een aantal cafés in de nabije omgeving van de kerk. Wekelijks, op vrijdagmiddag, wordt een lokale markt georganiseerd op het plein naast de kerk.

Het kerkhof, vroeger rond de kerk, bevindt zich langs de Menenstraat, ten zuiden van de Heulebeek.

Zowel aan de noord-, zuid- en westzijde zijn er parkeerplaatsen rond de kerk. De site is verbonden met het openbaar vervoer. Het betreft de lijn 50a Ledegem -Moorsele - Gullegem - Heule - Kortrijk, de lijn 54 Roeselare - Ledegem - Dadizele - Menen en de lijn 452 Roeselare - Oekene - Ledegem - Dadizele - Menen en de flexbus Midwest.

Ter hoogte van de site komt in de nabije toekomst een Hoppin-punt.

De site ligt aan het bovenlokaal fietsrouten netwerk.

De kezelbergrouete ten westen van de kern van Ledegem is een deel van de vroegere spoorwegverbinding tussen Roeselare en Menen met een station te Ledegem. Met zijn 8 km verbindt deze zate Beitem, een deelgemeente van Roeselare via Ledegem tot tegenaan de A19 nabij Menen.

In de omgeving van de kerk werd recentelijk het RUP Centrum Oost goedgekeurd. De goedkeuring biedt bijkomende mogelijkheden voor de hoeve aan de Heulebeek ten oosten van de kerk.

Figuur 5: uittreksel uit de startnota van het RUP Centrum Oost

Meldenswaardig is eveneens het feit dat aan de zuidwestelijke kant van de kerk momenteel de hoofdtoegang werd gecreëerd naar het provinciaal domein De Ledegemse Meersen gezien op deze locatie voldoende parkeerplaatsen zijn. Van daaruit is een weg langs de Heulebeek naar de Ledegemse Meersen.

3.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt nog gebruikt voor de katholieke eredienst. Deze eredienst vindt plaats op zondag om 10u30 en op feestdagen die vallen op een weekdag om 10.30 uur. Er zijn gemiddeld een 40 à 50-tal personen aanwezig. In de kerk vinden ook begrafenissen, huwelijksplechtigheden, doopvieringen en communies plaats.

De zuidelijke/oude sacristie wordt actueel gebruikt voor het archief van de drie kerkfabrieken en de drie parochies.

De kerk wordt heel sporadisch gebruikt voor andere activiteiten zoals kerstconcerten, klassieke concerten, optredens en tentoonstellingen van de heemkundige kring, gemeentelijke samenwerking ten behoeve van het goede doel. Deze activiteiten gaan uit van verenigingen, privé-organisaties en de gemeente.

Er is op het moment van de activiteit meestal geen systematische bewaking en/of toezicht. Na de activiteit gebeurt wel een controle. Indien nodig wordt de waarborg (gedeeltelijk)ingehouden. Enkele vast aangestelde personen hebben een sleutel van het kerkgebouw. Zij openen en sluiten de kerk. De kerk is elke dag toegankelijk.

De kerk is geen echte toeristische trekpleister. Sporadisch komt men het interieur en een oud schilderij bewonderen. De kerk is niet aangesloten bij de vereniging Open kerken en maakt geen deel uit van een bedevaartsroute.

3.3. Sint-Jan-Baptistkerk te Rollegem-Kapelle

3.3.1. Identificatie

Naam: Sint-Jan-Baptistkerk/ Sint-Jan-de-Doperkerk

Geografische ligging: Sint-Jansplein 1+ (17) te 8880 Ledegem

Kadastrale ligging: Afdeling LEDEGEM 2 AFD/ROLLEGEM-KAPELLE Sectie B Nr. 0214A

Capakey: 36016B0214/00A000

Provincie: provincie West-Vlaanderen

Oppervlakte perceel: 595.40m²

Plaats in kerkelijke structuur

Bisdom: bisdom Brugge

Dekenaat: Roeselare-Izegem

Parochie: Sint-Jan-de-Doper

Eigenaar: gemeente Ledegem, Rollegemstraat 132, 8880 Ledegem

Bescherming(en)

De parochiekerk Sint-Jan-de-Doper is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/150588>).

De vaststelling is geldig sinds 14 mei 2024.

3.3.2. Beschrijving

3.3.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Georiënteerde basilicale kerk ter vervanging van de classicistische zaalkerk (fig. 41); ten Z. oorlogsmonument voor W.O. I. Aanvankelijk een kapel, die in 1213 gesticht werd door Willem van Rollegem en zijn echtgenote, en omstreeks 1640 werd uitgebreid. In 1761 volgde een tweede uitbreiding. Ca. 1910: afbraak van de oude kerk en start van de bouwwerken van de nieuwe kerk op dezelfde plaats. Dorpskerk n.o.v. architect J. Carette (Roeselare), aansluitend bij de regionale baksteenarchitectuur met gemengd gebruik van Romaanse en Gotische vormen o.m. voor de muuropeningen en het maaswerk van geprofileerde baksteen.

In 1950 worden kleine herstellingswerken uitgevoerd ten gevolge van oorlogsschade (o.m. schilderwerken). 1967: herstellingswerken aan de bedaking uitgevoerd door architect E. Allewaert (Izegem).

De plattegrond ontvouwt: één midden- en twee zijbeuken van vier trav.; transept met armen van twee trav.; toren buiten de centrale as grenzend aan N.-transept en koor. Een lager opgetrokken koor van één brede en één smalle trav. en een driezijdige sluiting.

Baksteenbouw (lichte Zandvoordse baksteen) onder leien bedaking. Vooruitspringend portaal met tuitgevel onder zadeldak, gemarkeerd door steunberen. Geprofileerd gedrukt spitsboogportaal afgelijnd door arduinen archivolt met hogel.

W.-tuitgevel van twee geledingen onderbroken door druiplijst, waarboven drielichtvenster in geprofileerde gedrukte spitsboogomlijsting. Aanleunende zijgevels met rondboogvensters (drielichten) op afzaten.

N.- en Z.-gevels geritmeerd door rondboogvensters (drielichten) in geprofileerde omlijsting op afzaten; steunberen met versnijdingen; ronde bovenlichten in spaarveld, afgezet met lisenen en tandlijst (fig. 42).

Koorpartij: trav. onderling gescheiden door steunberen; tweelichtvensters in een geprofileerde gedrukte spitsboogomlijsting op afzaten.

In het N.O., slanke toren van drie geledingen bekroond door zeszijdige torenspits. Vierkante basis met drielichtvenster in geprofileerde omlijsting op afzaat, gevat in driebogige nis. De overgang van de vierkante basis naar de octogonale bouwl.

met gedrukte spitsbogige galmgaten, wordt gevormd door een geleding met centrale spitsboognis op afzaat tussen piramidale afschuiningen. In de N.O.-hoek, ronde traptoren met lichtgleuven en steekboogdeur. Z. sacristie in aansluitende bouwtrant. Bepoetst en witbeschilderd interieur geritmeerd door bakstenen, spitsbogige scheibogen op natuurstenen (Gobertange) zuilen met achthoekige sokkel en eenvoudig kapiteel.

Middenbeuk overwelfd d.m.v. houten spitstongewelven, onderbroken door oculi; gordelbogen uitlopend op schalken.

Goudkleurig beschilderde gordelbogen, consoles en trekbalk. Kruising met bundelpijlers. Schuin overzolderde zijbeuken. Koor met in de N.-wand tribune (108, 109).

Mobilair. Calvarie in triomfboog. Glasramen in koor van 1934 en hersteld na 1945; geschonken door de familie Coucke-Delvael. Neogotisch altaar.

Bron: De Gunsch A., Metdepenninghen C., Tansens A. & Vanneste P. 1999: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Roeselare, Kanton Roeselare, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 17N1*, Brussel - Turnhout.

Auteurs: De Gunsch, Ann; Metdepenninghen, Catheline; Tansens, Annick & Vanneste, Pol

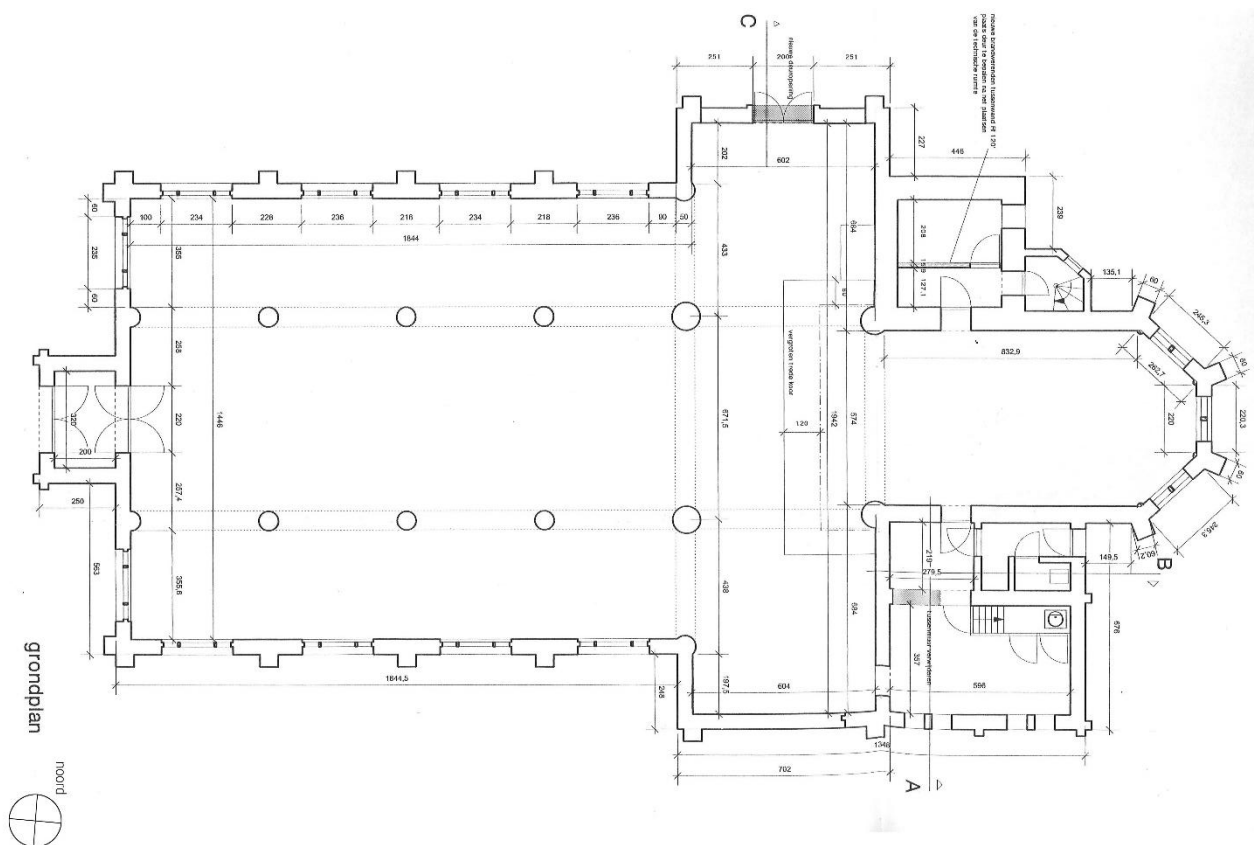
3.3.2.2. Architecturale mogelijkheden

Op 3 oktober 2003 werd een vergunning afgeleverd voor het uitvoeren van diverse aanpassingswerken aan een bestaande kerk. De plannen uit dit dossier worden hieronder toegevoegd.

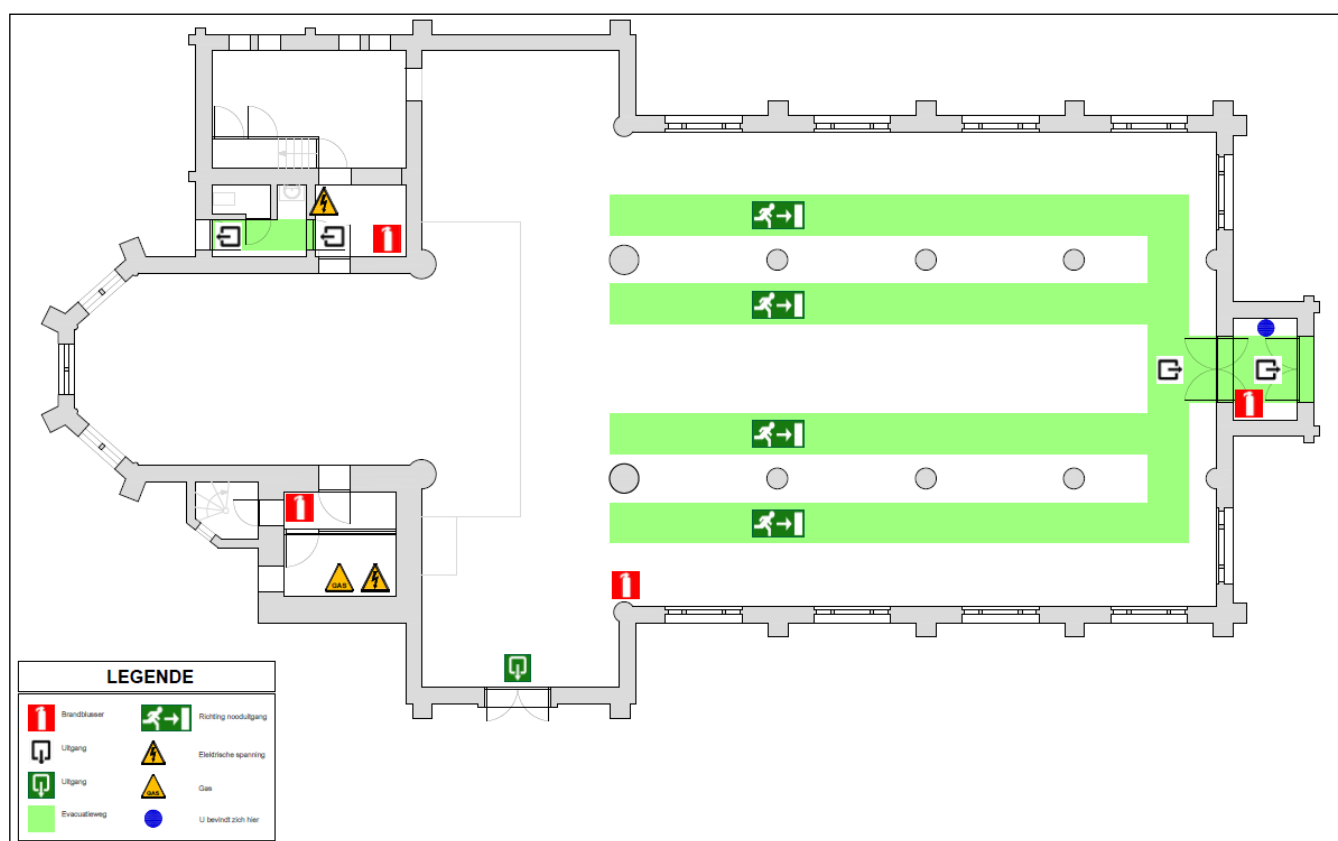

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

In augustus 2016 werd een evacuatieplan opgemaakt waarop de indeling van de kerk duidelijk te zien is.

Het betreft een kleinere kerk met weinig opdeelmogelijkheden maar met een sterke link naar het Capellehof. 1213. Hendrik van Moorlede schenkt een stuk grond aan Willem van Rollegem om er een kapel, kerkhof en een woning voor de kapelaan op te richten. Rollegem-Kapelle is geboren. De toenmalige kapel wordt telkenmale vergroot (onder meer in 1630).

Op een pachtcontract uit 1560 staat dat de toenmalige heer van Moorslede, Jan Van der Poorten (d'Espierres) in het bezit was van "een behuude hofstede, genaamd 't Hof te Rollegem Capelle" met een oppervlakte van 77 ha. Het woonhuis van het Capellehof werd vermoedelijk opgericht net voor de eerste verbouwing van de kapel, zijnde in 1623 volgens een inscriptie op de dwarsbalk binnenin de woning.

Een interessant weetje is dat de woning van het Capelgoed zodanig was ingericht dat de heer van Rollegem altijd een ruimte binnen de woning ter beschikking had bij een eventueel bezoek. De kamer was aan de voorkant van het huis, langs de oostkant. In deze kamer zit er een deur die uitgaat op de kerk, toen de kapel. Dit liet de opeenvolgende heren d'Espierres, Stalins, De Visscher toe om rechtstreeks via een brugje over de toenmalige gracht naar de kapel te gaan. Aan de noordkant van de kapel zat hiervoor eveneens een deur. In de huidige kerk is dit nog steeds het geval.

Wanneer de kerk in aanmerking zou komen voor herbestemming is het belangrijk om de oorspronkelijke link tussen beide gebouwen Capellehof (beschermde als monument en in eigendom van de gemeente) en de kerk opnieuw te herstellen. In één

van de voorstellen van de studiebureaus aangesteld voor het Capellehof werd het voorstel gedaan om de relatie van de kerk en het plein te versterken door de zijkanten open te werken.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

3.3.2.3. Bouwfysische toestand

De kerk is structureel in goede staat.

De laatste inspectiedatum van de Monumentenwacht van West-Vlaanderen dateert van 22 januari 2024. De inspectie werd uitgevoerd door Bart Clicteur en Tracy Maenhout. Eerder inspecties werden uitgevoerd in 2000, 2003, 2004, 2007, 2011, 2015 en 2019.

Het verslag van 2024 wordt in bijlage toegevoegd.

3.3.2.4. Voorzieningen

Vul onderstaande tabel in met de huidige aanwezige voorzieningen in het kerkgebouw:

Sanitair	1 toilet en lavabo
Verwarming	Luchtverwarming op gas
Verlichting	Soort: ontladingslampen
Keukenvoorzieningen	Enkel spoelbak
Audiosysteem	Aanwezig - werkt naar behoren
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Wifi	Aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Toegankelijk via de nooddeur - vlak
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

3.3.2.5. Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Beschrijf de gebeurde ingrepen of eventuele toekomstige kansen m.b.t. duurzaamheid per onderdeel in onderstaande tabel

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig
Regenwateropvang	Niet aanwezig
Dakisolatie	Niet aanwezig
Groendak	Niet aanwezig
Warmtepomp	Niet aanwezig
Warmtenet	Niet aanwezig
Windenergie	Niet aanwezig
Aquathermie	Niet aanwezig

3.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het bebouwingspatroon van het dorp is vrij compact waarbij de oudste, veelal aaneengesloten bebouwing aangetroffen wordt langs de invalswegen. Verder vindt men rond het centrumgebied woonwijken met een open karakter terug. Rond het dorp is er verspreide bebouwing in agrarisch gebied.

Belangrijk is eveneens de aanwezigheid van een netwerk van trage wegen in en rond de kern. De site is bereikbaar met de bus lijn 542 Menen - Dadizele - Ledegem - Oekene - Roeselare en de flexbus regio Midwest. De site ligt aan het bovenlokaal fietsroutenetwerk.

Ten noorden van de kerk ligt het beschermd monument 'het Capellehof'. De site van het Capellehof is eveneens een beschermd dorpsgezicht. De stallen werden recent gerestaureerd. In één van de stallen werd een polyvalente zaal van 101

m² ingericht. Het maximaal aantal gebruikers van de zaal is 100 personen (of 60 personen voor een zittende activiteit). Naast de zaal kan je ook gebruik maken van het binnenplein.

In de nabije omgeving, in de Schoolstraat 19 en ten noordwesten van het projectgebied, treffen we de gemeentelijke polyvalente zaal 'De Kobbe' aan. Dit lokaal bestaat uit twee ruimten die gescheiden zijn door een openschuifbare wand. De maximale toegelaten capaciteit bedraagt 99 personen. Vlakbij ligt de sporthal van Rollegem-Kapelle.

In de Rollegemstraat 216, ten zuidwesten van het projectgebied, bevindt zich de Vrije Basisschool 'De Binding' met ernaast, Rollegemstraat 218, de gemeentelijke bibliotheek.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

3.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt nog gebruikt voor de katholieke eredienst. Deze eredienst vindt beurteling met de Sint-Eligiuskerk plaats op zaterdag om 16u. Er zijn gemiddeld een 40 à 50-tal personen aanwezig.

In de kerk vinden ook begrafenissen, huwelijksplechtigheden, doopvieringen en communies plaats.

De kerk wordt occasioneel gebruikt voor andere activiteiten zoals poëzieavonden, kerstconcerten, optredens en tentoonstellingen van de heemkundige kring. Er is op het moment van de activiteit geen bewaking en/of toezicht. Na de activiteit gebeurt wel een controle. Indien nodig wordt de waarborg (gedeeltelijk) ingehouden. Enkele vast aangestelde personen hebben een sleutel van het kerkgebouw. Zij openen en sluiten de kerk. De kerk is elke dag open.

De heemkundige kring, de organisator van de kerstconcerten en de kooroptredens, toonden reeds interesse om de kerk ook in de toekomst te gebruiken.

Het kerkgebouw is een aangename plaats om tot rust te komen maar is geen toeristische trekpleister. Tijdens de zomerperiode is er geregeld bezoek van passanten.

3.4. Sint-Eligiuskerk te Sint-Eloois-Winkel

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

3.4.1. Identificatie

Naam: Sint-Eligius kerk

Geografische ligging: Kerkplein 1+ te 8880 Ledegem

Kadastrale ligging: Afdeling LEDEGEM 3 AFD/ST-ELOOIS-WINKEL Sectie B Nr. 0308

Capakey: 36018B0308/00_00

Provincie: West-Vlaanderen

Oppervlakte perceel: 887.12m²

Plaats in kerkelijke structuur

Bisdom: bisdom Brugge

Dekenaat: Roeselare-Izegem

Parochie: Sint-Elooi

Eigenaar: gemeente Ledegem, Rollegemstraat 132, 8880 Ledegem

Bescherming(en)

De Sint-Eligiuskerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed: (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/150503>)

De vaststelling is geldig sinds 14 mei 2024.

3.4.2. Beschrijving

3.4.2.1. Cultuurhistorische waarde

Georiënteerd bedehuis met basilicale opstand, gelegen te midden van plein en omzoomd door struikgewas en pad. Ten O. van de kerk, grafombe van graniet van de familie Mulle de Terschueren (1925), die de oorspronkelijke XIX b-grafkelder en rouwkapel vervangt. Ten Z. van de kerk oorlogsmonument.

In oorsprong, houten kapel gelegen in het meest N. gehucht van de parochie Gullegem. Nadat Sint Eloois-Winkel in 1747 tot zelfstandige parochie verheven werd, schonk de familie Mulle de Terschueren grond voor de bouw van een nieuwe kerk en een kerkhof, l.g. verdween met het herstel van de huidige kerk (fig. 59, 60). In 1953 werd deze classisistische, driebeukige kerk verwoest door brand; enkel de buitenmuren en toren bleven overeind.

In 1954 werd besloten de kerk te herstellen naar oorspronkelijk uitzicht o.l.v. architect P. Pauwels (Kortrijk), doch met een modern interieur; in 1957 volgde de eerste steenlegging. De sokkel van natuursteen en de eerste geleding van de toren daterend uit 1755 (cf. inscriptie sokkel), werden behouden. De tweede geleding werd heropgebouwd met recuperatiematerial, mits enkele kleine aanpassingen (o.m. galmgaten en torenspits). Tegen de buitenmuren werd een nieuwe gevelsteen geplaatst. Enkel het koor werd opnieuw geconcipeerd.

De plattegrond ontvouwt: halfingebouwde W.-toren met zeszijdig Z.W.-hoektoentje; driebeukig schip van vijf trav.; koor van drie trav. uitgevend op driezijdige koor; Z.-sacristie.

Rode baksteenbouw met gebruik van witte natuursteen voor negblokken van de eerste geleding van de W.-toren en witte sierbaksteen voor metselaarstekens. Leien zadeldak.

W.-toren onder achzijdige spits met kruis; de eerste twee geledingen gemarkeerd door vlakke hoeksteunberen. Eerste geleding: classicistisch arduinen portaal met waaier in geriemde omlijsting; pilasters onder entablement. Erboven verdiept rondboograam op afzaat. Op de steunberen, twee ruitvormige gedenkplaatjes. Tweede geleding met twee boven elkaar gestelde gekoppelde galmgaten op natuurstenen afzaten; erboven uurwerk. Aanleunende zijgevels met rondboognissen, in

N.-nis: Christus aan het kruis. Vlakke hoeksteunberen met metselaarstekens zijnde het Christusmonogram en het alfa-omega-teken. Zijgevels geritmeerd door vlakke steunberen en rondboogvensters; kroonlijst op klossen.

Koor waarin rondbogige nis met neogotisch grafmonument van de familie Nys; muurvlakken met visgraatmotief. O.-gevel met metselaarstekens die het bouwjaar 1957 aanduiden: "Anno Di MCMLVII"

Witgepleisterd interieur in contrast met baksteenmetselwerk van de apsis. Vlak overzolderd portaal (ingang). Schip geritmeerd door rondbogige scheibogen op pijlers. Twee portiekaltaren. Smalle zijbeuktrav. onder haaks aansluitende tongewelven met cassettes.

Betonnen spanten met beeldhouwwerken, die de symbolische weergave zijn van de vier evangelisten en Christus (157, 158).

Mobilair. Vnl. daterend uit de jaren '50. Kruisweg op doek van 1959 door M. Notebaert (Kortrijk). Zijaltaren met beelden van witte steen, die de H. Eligius van Noyon en O.-L.-Vrouw met kind voorstellen. Glasramen van 1958 uitgevoerd door M. Martens (Brugge).

Bron: De Gunsch A., Metdepenninghen C., Tansens A. & Vanneste P. 1999: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Roeselare, Kanton Roeselare, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 17N1*, Brussel - Turnhout.

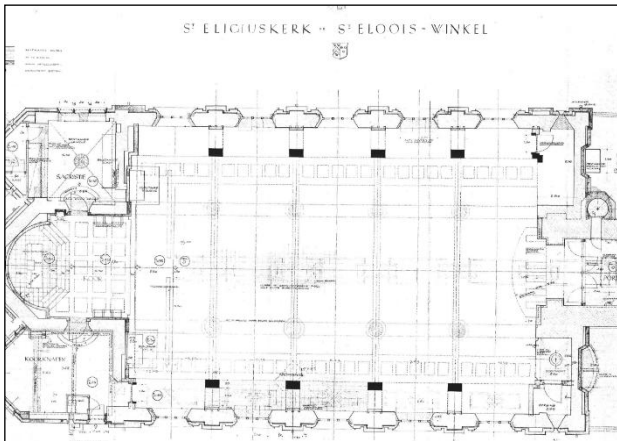
Auteurs: De Gunsch, Ann; Metdepenninghen, Catheline; Tansens, Annick & Vanneste, Pol

Vóór 1940 was er een orgel aanwezig, waarvan auteur en bouwjaar onbekend blijven; het was tijdens WO I beschadigd en werd in 1921 hersteld door Jules Anneessens (Menen). Dezelfde orgelbouwer plaatste in 1931 een electro-ventilator. Dit orgel werd vernield bij de eerste beschietingen in WO II. In 1942 werd een nieuw orgel geleverd door Bernard Pels (Alkmaar en Lier), gefinancierd door het fonds voor oorlogsschade; dit instrument ging op zijn beurt verloren in de kerkbrand van 1953. Vandaag is er slechts een electronium in gebruik.

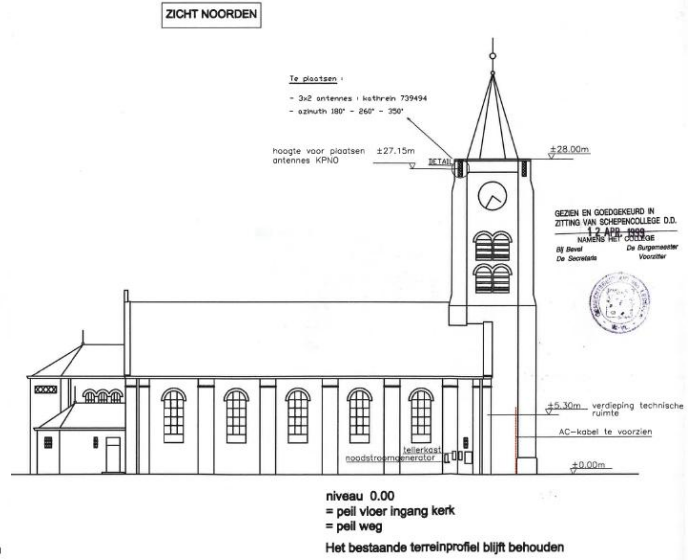
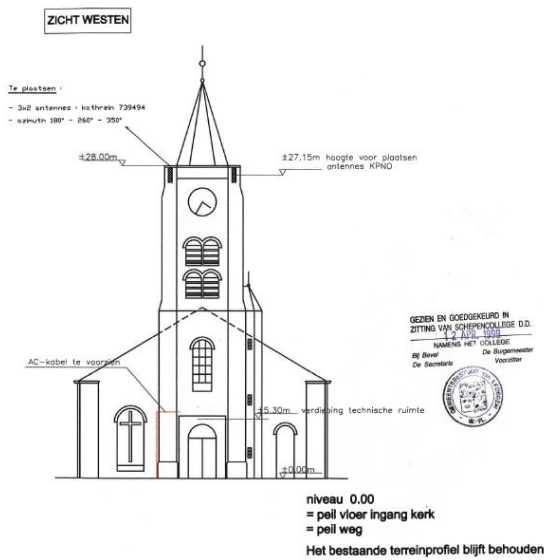
Bron: Roose, P. Orgel kerk Sint-Eligius

3.4.2.2. Architecturale mogelijkheden

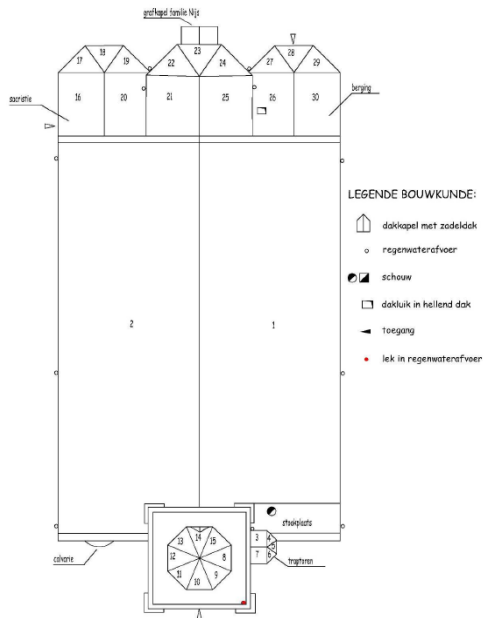
In het archief van de gemeente werd volgend plan teruggevonden.

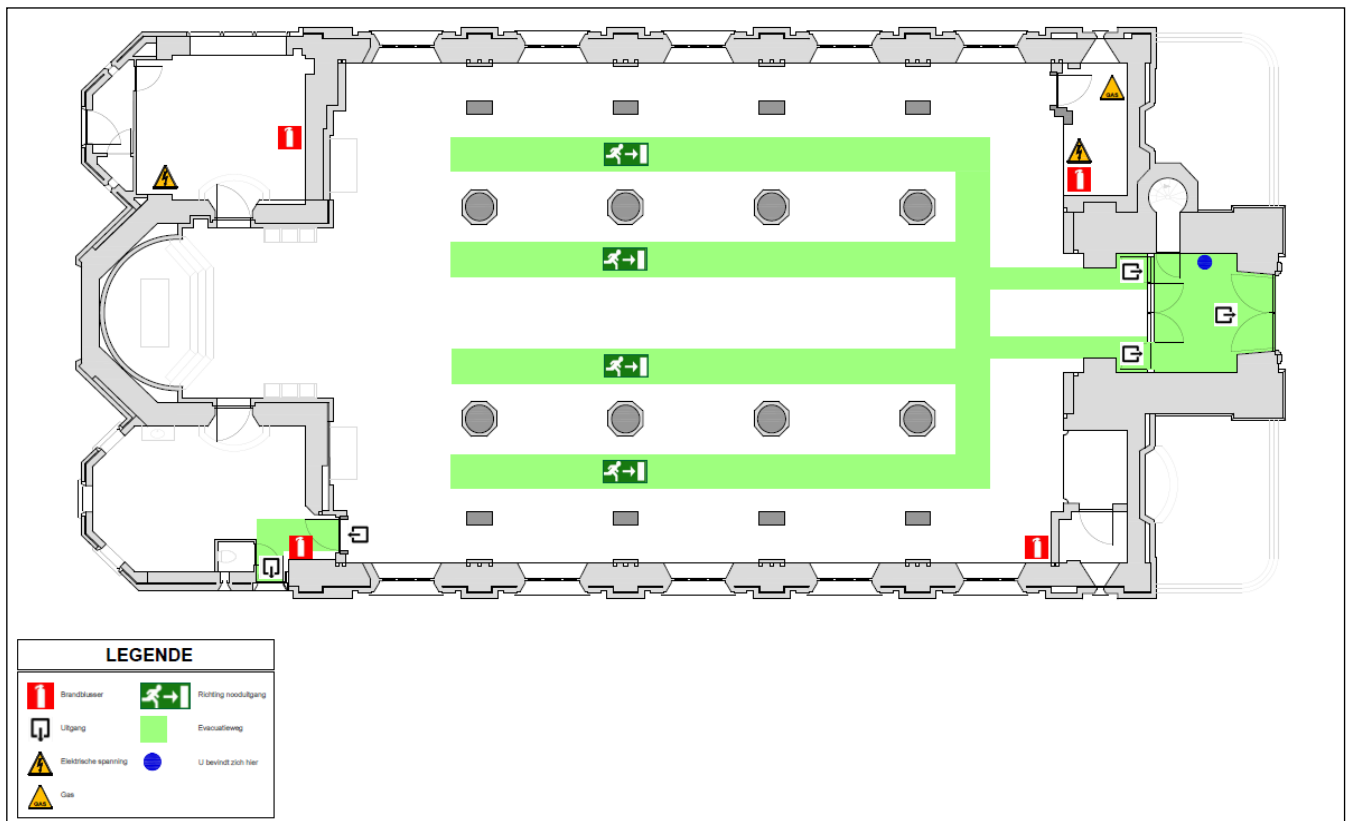
Op 12 april 1999 werd een vergunning verleend voor het bouwen van 6 antennes op de kerktoeren. Volgende plannen zaten in het aanvraagdossier.

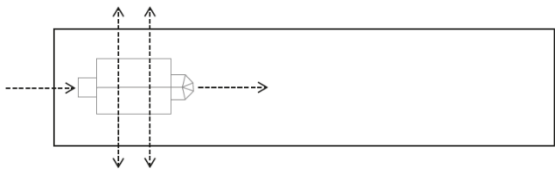
In het verslag van de Monumentenwacht van 2015 werd een dakenplan toegevoegd. Het dakenplan vindt u hierbij toegevoegd.

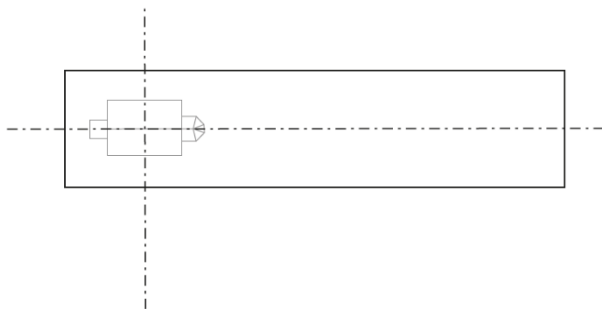
In augustus 2016 werd een evacuatieplan opgemaakt waarop de indeling van de kerk duidelijk te zien is.

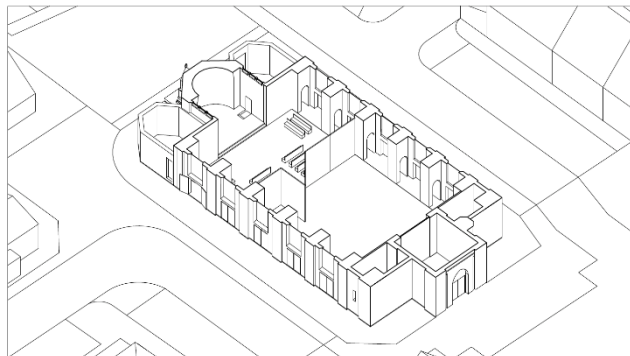
Op 27 maart 2019 werd een masterplan voor het centrum van Sint-Eloois-Winkel door het studie bureau Space-Lab goedgekeurd. In deze studie werd door de ontwerper eveneens een voorstel geformuleerd voor de kerk. De kerk krijgt in deze studie opnieuw een centrale functie in de gemeente toebedeeld.

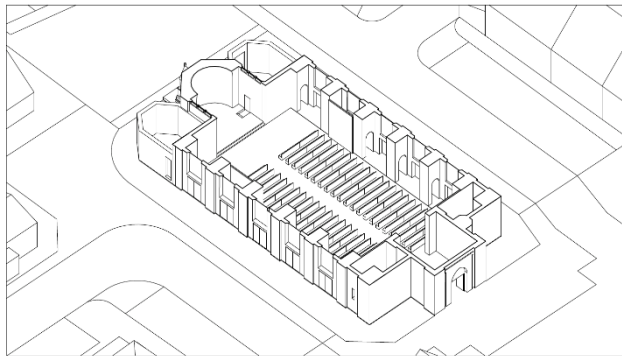
open kerk als deel van publiek domein

multifunctionele kerk als centraal punt

eredienst in de sacrale kern thv altaar

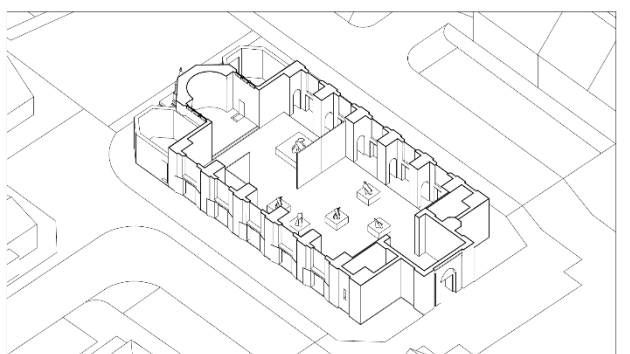
de kerk als plaats voor het huwelijk

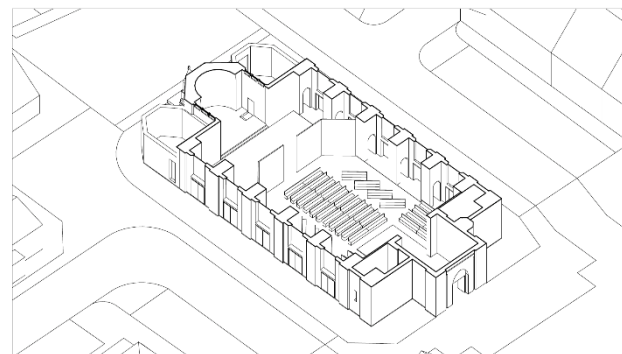
de kerk als plek voor een kleinschalig theater

de kerk als markthal

de kerk als tentoonstellingsruimte

de kerk als evenementenruimte

3.4.2.3. Bouwfysische toestand

De kerk is algemeen in goede staat.

De laatste inspectiedatum van de Monumentenwacht van West-Vlaanderen dateert van 3 januari 2024. De inspectie werd uitgevoerd door Bart Clicteur en Tracy Maenhout. Eerder inspecties werden uitgevoerd in 2002, 2005, 2007, 2009, 2012, 2015 en 2019.

Het verslag van 2024 wordt in bijlage toegevoegd.

3.4.2.4. Voorzieningen

Vul onderstaande tabel in met de huidige aanwezige voorzieningen in het kerkgebouw:

Sanitair	1 toilet en een spoelbak
Verwarming	Luchtverwarming op gas
Verlichting	Soort: verLEDing aan de gang
Keukenvoorzieningen	Enkel spoelbak
Audiosysteem	Aanwezig - werkt naar behoren
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Rolstoeltoegankelijk via beide ingangen
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	2 aanwezig

3.4.2.5. Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Beschrijf de gebeurde ingrepen of eventuele toekomstige kansen m.b.t. duurzaamheid per onderdeel in onderstaande tabel

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig
Regenwateropvang	Niet aanwezig
Dakisolatie	Niet aanwezig
Groendak	Niet aanwezig
Warmtepomp	Niet aanwezig
Warmtenet	Niet aanwezig
Windenergie	Niet aanwezig
Aquathermie	Niet aanwezig

3.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

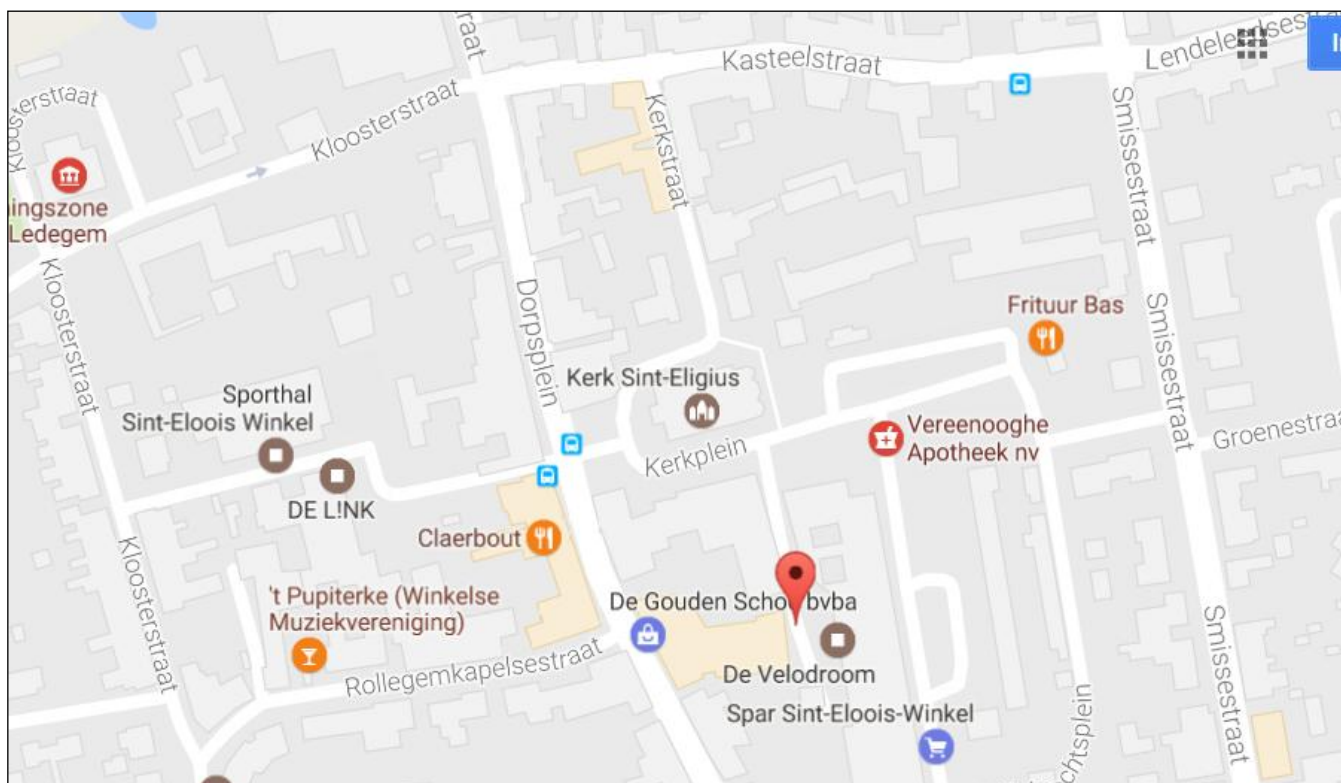
De kerk bevindt zich in het centrum van de gemeente en maakt en beheerst de omgeving en het omliggende open plein. De zijanten zijn omzoomd met een groenzone. In de nabije omgeving is er het ontmoetingscentrum de LINK.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De nabije omgeving zal in de toekomst mogelijk een behoorlijke metamorfose ondergaan. Een studie bureau heeft een masterplan gecreëerd voor de omgeving van de kerk (https://youtu.be/Eyu_O8m_K_o). In dit plan wordt een as gecreëerd vanaf de kerk naar de Smissestraat.

De site is bereikbaar met de bus lijn 502 Kortrijk - Heule - Gullegem - Lendeledede - Izegem - Ardoorie en lijn 542 Menen - Dadizele - Ledegem - Oekene- Roeselare en de flexbus Midwest en ligt op het bovenlokaal fietsrouten netwerk.

3.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt nog gebruikt voor de katholieke eredienst. Deze eredienst vindt beurteling met de Sint-Janskerk plaats op zaterdag om 16u. Er zijn gemiddeld een 70 à 80-tal personen aanwezig.

In de kerk vinden ook speciale vieringen plaats zoals doopsels, eerste communie, vormsel, uitvaarts- en huwelijksplechtigheden. Het kerkgebouw wordt geopend en gesloten. De kerk is elke dag open.

De kerk kan occasioneel gebruikt worden voor andere activiteiten zoals kerstconcerten, klassieke concerten, optredens en tentoonstellingen van de heemkundige kring, gemeentelijke samenwerking ten behoeve van het goede doel. Deze activiteiten gaan uit van verenigingen, privé-organisaties en de gemeente.

1 sacristie is ingericht als kleine vergaderzaal.

Op 100m afstand bevindt zich de cultuurzaal “De Link” die alle faciliteiten biedt voor tentoonstellingen, optredens, concerten ed.

4. Naar een toekomstvisie

4.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

In de pastorale eenheid Damiaan bevinden zich drie kerken. De Sint-Pieterskerk, de Sint-Janskerk en de Sint-Elooikerk. Deze drie kerken beschouwen we nog steeds als parochiekerken met valorisatie, zoals ook in de visie uit 2020. Dit heeft betrekking op initiatieven die, met respect voor het normale gebruik van de parochiekerk, de betekenis van het kerkgebouw in al zijn aspecten kunnen versterken en bevorderen.

In de voorgaande periode 2020-2025 werden alle drie de kerken sporadisch ingezet voor andere in hoofdzaak culturele en maatschappelijke activiteiten zoals poëzieavonden, kerstconcerten, optredens en tentoonstellingen van de heemkundige kring. Om deze activiteiten te laten doorgaan werden geen structurele / architecturale ingrepen gedaan binnen of aan deze kerk. Gezien de facilitaire voorzieningen (beperkt sanitair / geen barvoorzieningen / weinig akoestische aanpassingen / ...) in de drie kerken beperkt zijn, bleek de inzet van de kerken voor andere doeleinden tot op heden dan ook beperkt.

Voor de volgende periode is er de intentie om de kerk van Ledegem intensiever te gaan benutten, weliswaar nog steeds vanuit het principe van valorisatie. Met valorisatie wordt bedoeld het occasioneel profaan gebruik zoals bijvoorbeeld een concert, een tentoonstelling, een voordracht, een rondleiding of een conferentie, naast het gebruik voor de rooms-katholieke eredienst, evenals het toeristisch ontsluiten van het kerkgebouw voor bezoekers buiten de uren van de eredienst. Dit geeft volgende indeling:

Deelgemeente	Kerk	Toekomstvisie
Ledegem	Sint-Petrus	Parochiekerk met valorisatie (intensifiëring)
Rollegem-Kapelle	Sint-Jan-Baptist	Parochiekerk met valorisatie
Sint-Eloois-Winkel	Sint-Eligius	Parochiekerk met valorisatie

We kiezen voor de kerk van Ledegem vanwege de decentrale ligging en de noodzaak aan extra voorzieningen voor het dorp, vooral na de sloop van de samenkomst.

We motiveren de intensivering als volgt: Kerken hebben een groot maatschappelijk belang, een hoge belevingswaarde en vervullen een belangrijke rol in de wijk. Vrijwel iedereen wil deze betekenisvolle gebouwen behouden. Dit behoud komt echter onder druk te staan bij beperkt gebruik, gezien de hoge onderhouds- en renovatie/restauratiekosten van kerken.

Dorpskerken hebben traditioneel een verbindende rol gespeeld. Ze zijn bij uitstek gemeenschappelijke ruimtes. Door de eeuwen heen hebben kerken vaak een bredere rol gespeeld dan alleen religieuze diensten. Ze werden vaak gebruikt als ontmoetingsplaatsen voor de gemeenschap, waar belangrijke beslissingen werden genomen en sociale evenementen plaatsvonden. Tijdens crisissituaties, zoals oorlogen of natuurrampen, fungeerden kerken als opvangcentra en distributiepunten voor hulpgoederen.

Om onze kerken (opnieuw) ruimer beschikbaar te stellen en te behouden, is inzet en moed nodig van zowel de geloofsgemeenschap als de bredere samenleving. De gemeenschap moet zorg dragen voor het religieus erfgoed, met een goed begrip van waarvoor men zorg draagt. Ook beleidsmakers moeten inspanningen leveren om deze plekken als kostbaar bezit te waarderen. Dit is een aandachtspunt waar we via samenwerking een oplossing aan willen bieden.

Door samen te werken en de kerk van Ledegem intensiever te benutten, kunnen we zowel het religieuze erfgoed veiligstellen als de kerk teruggeven aan de hele gemeenschap. We doen dit niet onbezonnen. Naast de kerkbesturen en de geloofsgemeenschap moeten ook de gemeente en de omwonenden begeleid, geïnformeerd en betrokken worden zodat de valorisatie met de grootste zorg kan gebeuren zonder afbreuk te doen aan de eigenheid van de kerk. We werken hiervoor een stappenplan uit.

4.2. Plan van aanpak hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Zoals eerder gemeld opteren we voor de drie kerken voor de 'valorisatie' waarbij voor de kerk van Ledegem een intensiever traject wordt opgestart. Er wordt onderzocht hoe op de beste manier bijkomende voorzieningen kunnen geplaatst worden

om de kerk beter inzetbaar te maken zonder ingrijpende afbreuk te doen aan de huidige functie. Onder voorzieningen wordt volgende verstaan: extra sanitair, akoestische aanpassingen, barvoorzieningen, eventueel een podium, de nodige nooduitgangen en andere beperkte ingrepen om het globale comfort en bruikbaarheid te verhogen. De hiermee samengaande mogelijkheden worden door de kerkraden nauwkeurig opgevolgd en onderzocht op hun meerwaarde.

We volgen een 4-stappenplan voor de implementatie van het kerkenbeleidsplan. Dit stappenplan stemt grotendeels overeen met het in 2020 opgenomen stappenplan:

4.2.1. Oprichten van een coördinerende / adviserende werkgroep

Visies en financiële mogelijkheden kunnen wijzigen in de loop van de jaren. Om de huidige visie te analyseren en eventueel bij te sturen wordt een werkgroep kerkgebouwen opgericht. De werkgroep kerkgebouwen, vertegenwoordigd door de pastorale eenheid, de kerkfabrieken en de burgerlijke vertegenwoordiging, eventueel aangevuld met geïnteresseerde vrijwilligers komt geregeld samen. De kerk blijft in volle beheer van de kerkfabriek die in deze de beslissende actor is.

Volgende agendapunten komen in het overleg van de werkgroep minimaal aan bod:

De voortgang van de implementatie van het kerkenbeleidsplan per kerkgebouw:

- Welke acties werden ondernomen om het extra gebruik te stimuleren?
- Hoe pakken we dit aan in de toekomst?
- Welke communicatiemiddelen werden hiervoor gebruikt?
- Zijn er nieuwe activiteiten doorgegaan? Zo ja welke? Indien niet, hoe kunnen we het gebruik verhogen?
- Welke werken werden uitgevoerd?
- Welke afspraken worden hiervoor gemaakt (afsprakennota)?

Specifiek voor de kerk van Ledegem

- Voortgang onderzoek valorisatie met intensifiëring.

Afstemming pastorale en socio-culturele noden.

Opmaak planning in kader van de meerjarenbegroting.

Voor 2025 wordt, op basis van het nieuwe verslag van Monumentenwacht, nagekeken welke investeringen en grote

onderhoudswerken prioritair zijn. Deze worden dan ook opgenomen in de meerjarenbegroting in het luik investeringen.

De nodige budgetten worden ook voorzien door de gemeente om de nodige facilitaire en architecturale aanpassingen te doen in kader van intensifiëring van de kerk in Ledegem.

4.2.2. Het opstarten van een participatietraject

We informeren de burger over het goedgekeurde plan. We raadplegen de burger en samen met de lokale gemeenschap wordt gekeken naar een bijkomende of nieuwe invulling voor de kerken. Er wordt gestart met kleine initiatieven (aanpassingen of

voorzien van sanitair / akoestische aanpassingen / ...) om het draagvlak voor eventuele latere aanpassingen naar nevenbestemming en/of herbestemming te vergroten.

De banden met verenigingen en organisaties worden verder aangescherpt.

4.2.3. De haalbaarheid van een idee bekijken.

Wanneer meer concrete, impactrijke, voorstellen worden geformuleerd, worden deze onderzocht op hun haalbaarheid. Hiervoor wordt eventueel een studiebureau aangesteld.

Is het geponeerde voorstel inpasbaar? Is het financieel haalbaar/rendabel? Is een aanpassing van het kerkenbeleidsplan noodzakelijk?

Volgende komt aan bod:

- Uitwerken van het idee tot plan
- De (financiële) haalbaarheid onderzoeken
- Nadenken over beheer en organisatie

4.2.4. Het uitvoeren van het plan.

Het idee wordt omgezet in een concreet plan en gaat in uitvoering. De uitvoeringsfase bestaat eveneens uit een aantal te nemen stappen die later te concretiseren zijn.

Er wordt minstens een afsprakennota opgemaakt die als basis zal dienen voor het gebruik van de kerk in Ledegem.

5. Besluit

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het overleg tussen de kerkfabrieken, het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of dit plan nog actueel is en of eventuele wijzigingen of aanpassingen zich opdringen.

Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maanden van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.